

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

kemur út eina ferð um vikuna og kostar
kr. 2.00 + porto um fjórðingsárið.

Bráðf. bladtjóri: MARTIN JOENSEN
Prent: A. ØSTER'S

Guðstænasta.

13. sunn. e. trin. prædikar Røræk-
Madsen, prestur, í Havnar kirkju.

K.F.U.M.

Mikukvöldið 11. kl. 8: Bibliotimi.
Hoskvöldið 12. kl. 6: Møti fyri 10—13
ára gamlar dreingir. Sama kvöld kl. 8:
Møti fyri 13—17 ára gamlar dreingir.

Lærarasetan.

Martin Holm, lærari, hevur fingið fast
pláss við realskúlan í Havn.
Sigurd Joensen við Gjógv er settur
sum lærari í Skálabotni og Kjørtan
Hentze sum fyrstlærari á Sandi.

Amtið

hefur fingið hesi fyri endurnýggjan av
okkara skipafloa glediligu tíðindi:

Amtið skrivur:
Statsministeriet har under Dags Dato
telegrafisk meddelt Amtet, at Statsmini-
steriet vil søge Finansudvalgets Tilslut-
ning til, at der af Statskassen ydes Lag-
tingets Erhvervslaanefond 2 Laan paa
henholdsvis 900.000 Kr. og 2 Millioner
Kr.

Statsministeriet vil derhos ikke mod-
sætte sig Optagelsen af et Laan i Eng-
land paa 500.000 Pund Sterling mod
Lagtingsgaranti, idet man vil være sindet
at meddele den fornødne Godkendelse,
saasandt der foreligger et Laanetilbud,
der ikke indeholder Bestemmelser, der
afviger fra sædvanlige Forretningsmæssige
Vilkaar.

Hoyterrin

hefur verið vánaligur í flestu plássum
kring Føroyar teir seinastu 14 dagarnar.

Dana.

havransóknarskipið, er byrjað aftur at
gera rannsóknir við Føroyar.

Vedel Taaning magistari er leiddari.

Gullfoss.

islendska skipið, sigst at vera við at
verða keypt av P.f Skipafelagnum Fø-
royar.

Ætlanin at byggja nýtt skip í Italia
meina menn ikki verður at ganga í lag.
Italiumenn krevja 1/3 í dollars, sum ikki
eru lettir at fáa.

Kjølbroj

hefur keypt »Poppy«, norska skipið.

P.f Kimbul

hefur keypt tveir korvettir, id tað ætla
at gera til trolarar.

Nú eru 26 trolarar keyptir til Føroyar
(íroknað teir, id vóru, tá id friður vard).

Íslendingar

hava hug at selja fœr til Føroyingar. Ein
sendimaður frá íslendsku ríkisstjórnini
er í Føroyum í sømu ørindum.

Ymist

er við sildaveiduni í Íslandi. Flestum
hefur borid illa í band.

Um 3000

Føroyingar sigast at vera til vinnu í
Íslandi í ár.

Saltfiskaprísurin

í Keypmannahavn liggur nú omanfyri
halvaadru krónu kg.

Borgin

sigst at hava 300 tons innanbörða —
450.000 kr. Dýrasti farmur, id føroyskt
veidifar hevur veitt. Einar 6000 kr. til
mannin fyri ein túr. Hetta hevur eingin
trolari enn klárad.

Hamranes

er heimkomin við fullum farmi, eini
8—900 skp.

**Búrætt og yrkisrætt innan
fyri eitt öki, har 4 milljónir
búgva, ella bú- og virkisrætt
innanfyri eitt öki, har einans
30 túsund búgva?**

*Hetta er tann stóri spurningur
urin fyri teg og meg, sum eru
valbúgvir.*

*Ög hesin spurningur vikir
meiri at okkara eftirkomarum
enn okkum, sum eru mann-
vaksin- og starvfest.*

Nú hava vit arbeiðs- og bú-
rætt, atkomurætt og nýtslurætt
til allar lærdóms og aðrar stovn-
ar og virki innan fyri eitt öki,
har id 4 milljónir búgva.

Hesin felagsrættur saman við
Dönum hevur gjørt tað mögu-
ligt hjá stívum 10 % av okkara
fólki at koma í embæti, at fáa
ymisk vinnupláss og störv í
Danmörk.

Hesi felagsrættindi hava givið
öllum teim, id hava haft hug
til framhaldslesnað, ein ósker-
dan og fastan rætt til ein slíkan
í Danmörk við atkomu til allar
teir fyrminur til studnað frá
„legatun“ og umsum grunnum.
Id gávaðir danskir næmingar
hava, sum ikki eru ábornir við
múgvu og fæ, hvat id hevur haft
almikið at týða fyri hin ómúgv-
aða.

Við loysing verður hesin
felags bú-, arbeiðs- og lesna-
rættur avtíkin.

Viðvikjandi bú-, arbeiðs- og
lesnaðrættinum verða vit tá at
standa yvir fyri Danmark
akkurat á sama hátt, sum vit
standa í dag yvir fyri Bretlandi,
Noregi, Svøríki, Íslandi og öð-
rum ríkjum.

Henda veruleika, id sum sagt
ræður meiri okkara eftirkom-
arum enn okkum, id vaksin eru,
megu vit gera okkum fullkomu-
liga greiðan nú tann 14. sept.,
tá id stöðin skal verða tikin til
loysing ella framvegis at hava
bú-, arbeiðs- og lesnaðarrætt
felags við ta donsku tjóðina.

I Havn, tann 5/9 — 1946.

P. M. Dam.

ÚTHEIMURIN

Frætt er, at Rusland hevur
kravt at tikið til umrøðu aftur
tær avgerðir, id verið hava í
gildi viðvikjandi verndini av
Dardanellusundinum. Týrkia
hevur havt hetta í hondum, men
Rusland krevur at vera við.

Sambandsstatirnir og Ongland
eru ímóti. Teimum dæmar ikki,
at bert Svartahavslondini skulu
hava yvir sundinum at siga.
Skal nökur broyting í tí gamla
sáttmálanum verða gjörd, skal
málið verða lagt fyri tær Sam-
eindu tjóðirnar.

Bæði Sambandsstatirnir og

Ongland hava flutt skriv til
Rusland viðvikjandi hesum
máli, id president Trumann sig-
ur er eitt hitt týðningarmesta,
síðan stórbardagin var at enda.

Ófriður hevur verið í Kal-
kutta í Indialandi. Bardagur
hevur verið í gótunum, og
mongd av fólki er dripin, á
sama hátt særð. Fjöld flýggjar
út úr býnum.

Eingin greiði á Palestinaófrið-
inum. Jödiskir uppreistramenn
siga seg ikki vilja helma, fyrr
enn teir hava vunnið á mál, og
teirra flýggjandi landsmenn
sleppa at flyta inn í landið.

Tað verður sagt, at bæði Russ-
ar og Bretar virka nýggj vápn
í teirra hersettu pørtum í Týsk-
landi.

Útheimurin og royndirnar har at semjast.

Altíð hevur verið tikið til, at
Egysturlond og Vesturlond kunnu
ikki finnast. Tey fólk, id har
búgva, eru so ójövna í skapi, at
tey kunnu ikki semjast um
nakrar spurningar.

Rusland hevur verið eitt land,
sum altíð hevur ligið og ríðið
millum asiatiska og europeiska
ávirkan. Fólk tess — serliga í
teim eystaru pørtunum — eru
blandingar av Asiumonnum og
europeiskum monnum, og
lyndið teirra man vera har eftir.
Stjórnarlag teirra hevur eisini
gjørt sítt til at skapa tey. Zar-
veldið var eitt einræðisstýri í
asiatiskum líki, og hitt núverð-
andi er eisini einræðismerkt —
tað er ein flokkur, id situr við
ræði, og hevur hann vissar lógir
at ganga eftir, og hevur sett sær
fyri at skapa allar lívsformar
um eftir hesum lógum og regl-
um.

Vesturland leit við illtanka at
hesum stýri beinanvegin tað
bertist. Hér vóru tveir ymskar
hugsanir — ein kann eisini siga
religiönir — id ikki kundu
renna saman, og sum hvør sær
hildu, at tær kundu ikki liva í
felag í verðöldini uttan strang-
liga atskildar.

Tað vardi til Hitler við sínum
haræðispolitikki, ein kann siga
noyddi Rusland og Vesturland
at ganga saman. Tey stóðu
saman lið um lið til Hitler og
hansara menn vóru slignir;
men nú var eftir at tryggja
friðin, so ikki triðji verðaldar-
bardagur skuldi koma og týna
allt liv.

Menn ávístu longu, áðrenn
kríggid endaði, at hesin friður
vanst ikki, uttan Rusland og
Vesturlondini samdust. Ög
menniskjan fór at hava ta vón
at so skuldi verða. — Blóðið,
sum fleyt, skuldi ikki vera
runnið burtur til einkis.

Tað er tí við stórum áhuga,
at menn hava eftiransað sam-
ráðingarnar millum tjóðirnar.

Men alt fyri eitt fóru ójavnarnir
at sýna seg. Her komu so nógv-
ir meinbogar, at vónirnar fóru
at dala. Ög tað er so statt nú,
at menn eru nær um at falla í
vónloysi og óttast fyri at einki
úrslit fæst. — Kanska tað versta:
at alt endar í blóðigum bardaga
av nýggjum millum hesar tjóð-
ir, sum beint nú hava stríðst
sum foftróður lið um lið.

Nógv ófriðamál eru tækin
fram, illtanking ökist, og tað er
óført sum blóð og útvarp hava
at siga um tær ringu ætlanir,
id mótsöðumenninir hava.

Russiskur politikkur sýnist at
tryggja seg við at leggja ein
ring av vinarligum fólkkum
rundan um seg. Teir seta eisini
krøv fram, sum hinir halda seg
ikki kunna ganga við til, eitt
sum spurningin um umsjónina
við Dardanellunum. Hinir
halda seg hava givið öv mikið
eftir. Ög t. d. Amerikanarar
sýnast at leggja á annan bógv,
tað id eisini henda hvassa átalna
til Jugoslavia visti, nú ameri-
kasku flogföri vóru niður-
skotin. Teir vilja taka meira
fasta stöðu og fara at sýna, at
teir eru ein makt, sum er at
rokna við og ikki fer at geva
eftir í hvørjari syftu. —

Saman man tikið so er at siga,
at Kommunisman og tey so
nevndu kapitalistlond tykjust
ikki at kunna finna hvørt
annað.

Kommunisman í Ruslandi,
sum knæsett hevur læru Karl
Marx, gongur eftir teirri áskoð-
an, at samfelögin stýrast eftir
fólkskum søguligum lógum, og
teir menn, id umboða tann kapi-
talistiska politikkin eru undir
hesum lógum. So um teir hava
vilja til at fáa gott burtur úr,
so vera teir forðaðir av hesum
lógum.

Havnarumsjónarmaður.

Frá 1. oktober í ár verður eitt
pláss at seta sum havnarumsjónar-
maður við Tórshavnar havn.

Tann, sum verður settur í pláss-
ið, má ikki vera yvir 35 ár og
skal vera kønur við sjómannsskap,
skrivi- og roknikunur og duga enskt
mál.

Lønin verður 3.000 kr. árliga,
hækkandi 3. hvørt ár við 375 kr.
árliga, upp til 4.500 kr., umfram
vanliga dyrtíðarviðbót.

Umsóknir vera at senda Tørs-
havnar havnarnevnd áðrenn 20.
september í ár.

Havnarnevnd Tórshavnar Býráðs,
tann 3. sept. 1946.

Øll eiga at brúka

Føroyska hondsápu
frá fabrik OKKARA